

PRIČA O USPJEHU

FORUM EUROPSKE GRAĐANSKE INICIJATIVE

MINORITY SAFEPAK – MILIJUN POTPISA ZA RAZNOLIKOST U EUROPI

UČENJE – RASPRAVA - POVEŽITE SE - ZATRAŽITE SAVJET

| SADRŽAJ

Minority SafePack – milijun potpisa za raznolikost u Europi	3
Kampanja inicijative „Minority SafePack”	6
Učinak kampanje inicijative „Minority SafePack”	12

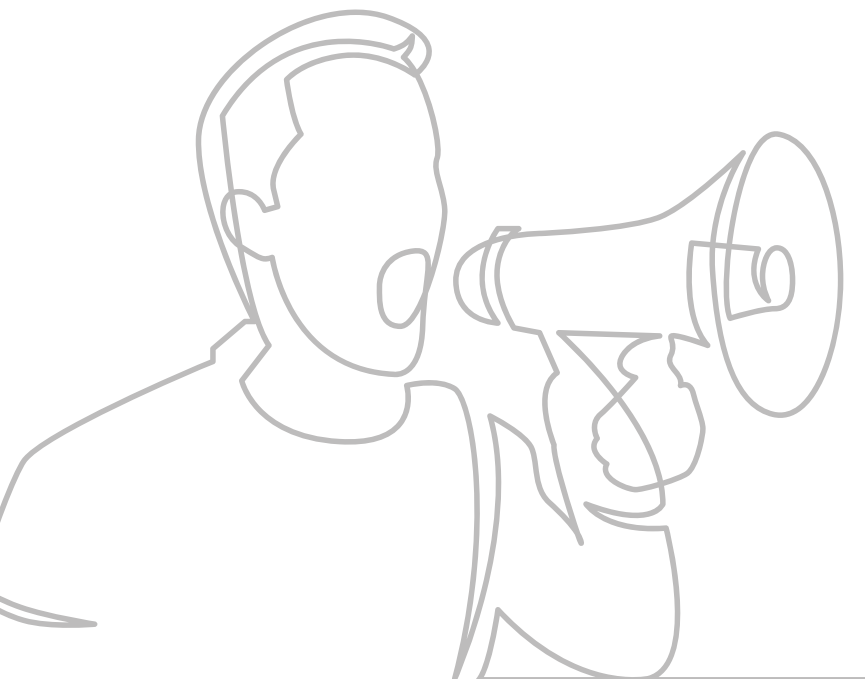

1

Minority SafePack – milijun potpisa za raznolikost u Europi

Inicijativa „Minority SafePack – one million signatures for diversity in Europe” (Minority SafePack – milijun potpisa za raznolikost u Europi) registrirana je 3. travnja 2017., čime je započelo jednogodišnje prikupljanje potpisa. Komisija je registrirala inicijativu pošto je u veljači 2017. Opći sud poništio prvu odluku o odbijanju registracije iz rujna 2013.

Inicijativom se od Komisije zahtijevalo da podnese prijedloge 11 pravnih akata radi poboljšanja zaštite pripadnika nacionalnih i jezičnih manjina te jačanja kulturnih i jezičnih raznolikosti u Uniji. Odnosila se na regionalnim i manjinskim jezicima, obrazovanjem i kulturom, regionalnim politikama, participacijom, jednakošću, audiovizualnim i drugim medijskim sadržajima i regionalnim (državnim) potporama. Od 11 predloženih akata, dva su bila izvan okvira u kojem je Komisija ovlaštena podnositi zakonodavne prijedloge. Zbog toga su se u inicijativi mogle prikupljati samo izjave o potpori za devet prijedloga u okviru nadležnosti Komisije.

Riječ je o sljedećih devet prijedloga koje je registrirala Europska komisija:

1. Preporuka EU-a o zaštiti i promicanju kulturne i jezične raznolikosti
2. Programi za financiranje malih jezičnih zajednica
3. Uspostava centra za jezičnu raznolikost
4. Uključivanje zaštite nacionalnih manjina i promicanja kulturne i jezične raznolikosti u ciljeve fondova EU-a za regionalni razvoj
5. Istraživanje o dodanoj vrijednosti manjina za naša društva i Europu
6. Usklađivanje jednakosti za manjine bez državljanstva, npr. Rome
7. Jedinstveno europsko zakonodavstvo u području autorskog prava kako bi usluge i prijenosi bili dostupni na materinskom jeziku
8. Sloboda pružanja usluga i primanja audiovizualnog sadržaja u regijama s manjinama
9. Skupno izuzeće regionalne (državne) potpore kulturi, medijima i očuvanju baštine manjina

Organizatori smatraju da je europska građanska inicijativa osnovni instrument u borbi za prava manjina. Prema njihovim riječima, to je „jedini snažan instrument participativne demokracije u EU-u kojim se može dati veći prostor europskim građanima tako da njihov glas dopre i do europskih institucija”.

U godinu dana prikupljanja Inicijativa „Minority SafePack” uspješno je prikupila 1 123 422 valjanih izjava o potpori. Uspjela je dobiti i potrebni broj potpisa iz 11 država članica.

Nakon završetka faze prikupljanja potpisa potpisi prikupljeni u inicijativi provjereni su i inicijativa je službeno dostavljena Europskoj komisiji 10. siječnja 2020. (vidjeti [priopćenje za medije](#)). Organizatori su se zatim 5. veljače 2020. sastali s potpredsjednicom Europske komisije za vrijednosti i transparentnost **Věrom Jourovom** te povjerenicom za inovacije, istraživanje, kulturu, obrazovanje i mlade **Marijom Gabriel**.

Javno saslušanje u Europskom parlamentu održano je 15. listopada 2020. (vidjeti [priopćenje za medije](#)), a o inicijativi se raspravljalo na plenarnom zasjedanju 14. prosinca 2020. Europski parlament podržao je inicijativu u popratnoj [rezoluciji](#) usvojenoj 17. prosinca 2020. (vidjeti [priopćenje za medije](#)).

U toj je fazi pandemija bolesti COVID-19 bila velika prepreka inicijativi. Javno saslušanje dvaput je odgođeno, a temu prava manjina bilo je zbog pandemije teško održati u javnom diskursu.

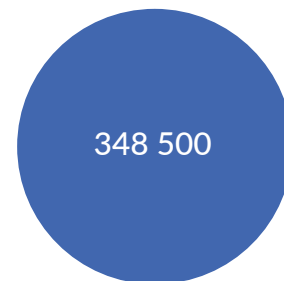
Komisija je 14. siječnja 2021. donijela Komunikaciju o inicijativi (vidjeti [priopćenje za medije](#)). Međutim, organizatori su bili nezadovoljni odgovorom Komisije. Nezadovoljstvo su izrazili 24. ožujka 2021.: Općem sudu podnijeli su zahtjev za poništenje Komunikacije Komisije.

Razlozi uspjeha:

- Predanost cilju i ustrajnost kad stvari ne idu prema prvotnom planu.
- Dobro osmišljena strategija vođenja kampanje prilagođena ciljnoj publici. Na primjer, u vođenju kampanje za prava manjina doprijeti do ljudi korištenjem jezika manjina.
- Aktivno vođenje kampanje na terenu u lokalnim zajednicama raznih država članica te u institucijama i među političarima na nacionalnoj i europskoj razini.
- Prepoznavanje snažnih i pouzdanih partnera za kampanju.
- Stvaranje vrijednog i predanog tima.

Izvori financiranja (€)

■ The Federal Union of European Nationalities (FUEN)

2

Kampanja inicijative „Minority SafePack”

Priprema

Građansku inicijativu „Minority SafePack” osmislila je skupina organizatora uz potporu Federalne unije europskih nacionalnosti (FUEN), Južnotirolske pučke stranke, Demokratskog saveza Mađara u Rumunjskoj i Mladih europskih nacionalnosti. Njihova ideja da prikupe milijun potpisa i postave manjine i etničke skupine na važno mjesto u Europi nastala je već 2011. Prije početka inicijative 2013. pripreme su trajale dvije godine¹.

Organizatori su u pripremama imali jasne ciljeve. Prije svega, željeli su izraditi niz zakonodavnih prijedloga usmjerenih na **uvršavanje svojih zahtjeva u praksu**. Imajući to na umu, organizirali su sastanke, održavali konzultacije sa stručnjacima iz područja prava i prava manjina te pridobivali političku potporu na različitim razinama. Pobrинуli su se i da se **prijedlog inicijative temelji na Ugovorima EU-a, a tekst da se prilagodi**².

Dodatni izazovi u fazi pripreme inicijative nastali su zbog njezina **širokog raspona područja i ambicioznih ciljeva**. Umjesto fokusiranja na jedno pitanje, inicijativom se htjelo obuhvatiti brojne probleme s kojima su suočene autohtone manjine u raznim državama članicama i pronaći sveobuhvatna rješenja za njih. Cilj inicijative bio je mnogo opsežniji od pukog prikupljanja milijun potpisa. Visoko na listi prioriteta bili su pokretanje rasprave u europskoj javnosti i korištenje tog jednogodišnjeg razdoblja za stvaranje snažne i dugotrajne koalicije za prava manjina. Organizatori se nisu htjeli ograničiti na prikupljanje potpisa u sedam država članica, nego su htjeli predstaviti svoju inicijativu u što više europskih regija.

Faza pripreme za inicijativu „Minority SafePack” bila je otežana zato što je Europska komisija odbila prvi zahtjev za registraciju jer su zahtjevi predloženi u inicijativi bili izvan okvira u kojem je Komisija ovlaštena podnositi zakonodavne prijedloge za EU. Ta je odluka Komisije osporena pred Sudom Europske unije. Zbog toga je moralo proći nekoliko godina do 2017. i konačne formalne registracije inicijative.

1 <https://www.fuen.org/en/article/What-will-be-the-next-steps>

2 <https://www.fuen.org/en/article/Expert-meeting-in-Brussels>

Kampanju je koordinirala Federalna unija europskih nacionalnosti, krovna organizacija europskih manjina koja okuplja više od 100 organizacija iz 35 zemalja. Ključni koraci koje su poduzeli organizatori u fazi pripreme bili su razvoj jasne strategije, prepoznavanje partnera i pronalaženje financijskih sredstava za vođenje europske kampanje.

| Provedba

Faza prikupljanja potpisa u inicijativi „Minority SafePack” započela je u travnju 2017. Početak kampanje obilježen je u svibnju na svečanosti u dvorcu Bánffy u Rumunjskoj, s više od 400 pristalica iz svih dijelova Europe i više od 50 izvjestitelja³. (Ovdje pogledajte videozapis o svečanom početku kampanje.)

Nakon službenog početka kampanje nekoliko organizacija članica i partnera iz različitih država članica i regija krenulo je odmah **planirati i organizirati svoja događanja** za potporu inicijativi⁴. Osim brošure i drugih promotivnih materijala inicijative „Minority SafePack”, izrađena je i **strategija paneuropske kampanje** te su pokrenute nove internetske stranice s lako razumljivim pričama iz cijele Europe.

U fazi provedbe **organizacije sudionice podijelile su i dužnosti**. Na primjer, Demokratski savez Mađara u Rumunjskoj (RMDSZ) obećao je prikupiti 250 000 potpisa od potrebnih milijun.

Kako bi doprli do svojih glavnih ciljnih skupina (nacionalnih manjina), organizatori su pokušali povezati svoje poruke iz kampanje s raznim problemima s kojima se manjine u Europi suočavaju. Bilo je bitno personalizirati poruke „zato što su životni uvjeti različitih manjina u Europi različiti i uglavnom ovise o državi članici u kojoj žive. Neke manjine imaju potpunu samostalnost odlučivanja o svim pitanjima koja ih se tiču, a neke nisu ni priznate. Pokušali smo prepoznati koji su najteži problemi tih zajednica i predložili smo im inicijativu ‚Minority SafePack’ kao moguće rješenje.”

Organizatori su prepoznali još jednu bitnu ciljnu skupinu, a to su državljani onih država članica koje imaju snažne veze sa svojim državljanima u inozemstvu, kao što su Danska, Njemačka ili Mađarska.

Temelji u provedbi strategije kampanje bili su **prevođenje materijala i upotreba velikog broja jezika**. Inicijativa „Minority SafePack” na kraju je prevedena na više od 30 jezika, a organizatori su odlučili voditi kampanju i na regionalnim jezicima koji nemaju status službenog jezika EU-a. To

3 <https://www.fuen.org/en/article/The-petition-campaign-for-the-Minority-SafePack-Initiative-started-in-Bonchida>

4 <https://www.fuen.org/en/article/The-Minority-SafePack-Initiative-is-now-available-for-online-signatures>

je bilo bitno zato što gotovo 50 milijuna građana EU-a govori regionalni ili manjinski jezik, a cilj je bio da se svaki građanin EU-a koji je pripadnik nacionalne manjine ili jezične skupine prepozna u glavnoj poruci inicijative, odnosno da shvati kako je inicijativa u najboljem interesu njegove zajednice i da se njome ulaže u buduće naraštaje. Stotine su poruka uspješno prilagođene različitim ciljnim skupinama: „Zamislite da ste jedan od 41 000 govornika ladinskog jezika u sjevernoj Italiji i da ste vidjeli objavu na ladinskom na društvenoj mreži!”⁵

Za uspjeh inicijative bilo je ključno **dobiti snažnu potporu i izvan manjinskih zajednica** u Europi. Bilo je potrebno jasno istaknuti poruku kampanje: „Mi smo na pravoj strani. Ne želimo ništa oteti većinskim zajednicama”, rekao je predsjednik RMDSZ-a **Hunor Kelemen**⁶. Naprotiv, organizatori inicijative „Minority SafePack” podržali su sudjelovanje većinskih skupina zbog želje da stvore snažnu mrežu partnera za „koaliciju zbog koje će ta inicijativa za Europsku komisiju postati neizbježna”.

Organizatori su **tražili i dobili potporu političkih vođa** za provedbu te strategije na europskoj razini. Da bi to postigli, posjetili su brojne partnere, institucije i organizacije članica u više zemalja. Delegacija inicijative „Minority SafePack” sastala se i s Međukubom Europskog parlamenta za manjine radi razgovora o kampanji. Organizatori su pozvali Međuklub da pomogne u Parlamentu širiti poruku o inicijativi, među zastupnicima u Europskom parlamentu koji bi građane i medije u svojim državama članicama obavijestili o inicijativi i pomogli pronaći partnere kako bi inicijativa uspjela. Supredsjedatelj **Nils Torvalds** podržao je delegaciju, a nekoliko je zastupnika Europskog parlamenta najavilo da će aktivno sudjelovati u kampanji⁷. Za inicijativu „Minority SafePack” bilo je bitno dobiti potporu i od Vijeća Europe. Da bi to postigla, delegacija inicijative „Minority SafePack” bila je na jesenskom zasjedanju Parlamentarne skupštine Vijeća Europe u Strasbourgu.

5 https://europa.eu/citizens-initiative-forum/blog/minority-safepack-advice-ongoing-initiatives-adapt-new-setting_en

6 <https://www.fuen.org/en/article/FUEN-Congress-Cluj-NapocaKolozsvar-to-become-the-European-capital-of-minorities-in-May>

7 <https://www.fuen.org/en/article/MEPs-engage-in-petition-campaign-for-the-Minority-SafePack-Initiative>

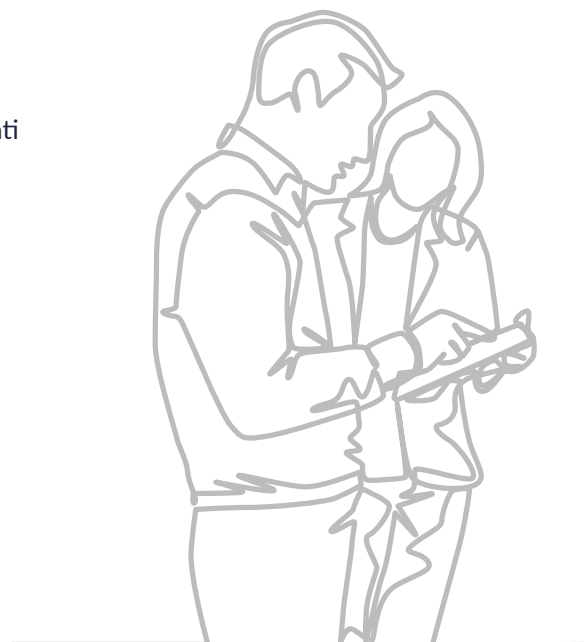
| Prikupljanje potpisa

Doprinos organizacija članica, regionalnih partnera i zajednica inicijative bio je ključan za prikupljanje potrebnih milijun potpisa. Tim za kampanju aktivno je pružao potrebne informacije i dijelio najbolje primjere iz prakse i uspješnih strategija s članovima svoje mreže. U državama članicama uvijek se moglo posjetiti predsjedništvo organizacije FUEN, odnosno članove građanskog odbora radi informiranja. Međutim, lokalni sudionici mreže bili su potrebni tijekom cijele faze prikupljanja potpisa da bi ispričali osobne priče i poruke te pokazali lokalnim zajednicama da je „Minority SafePack” „inicijativa kojom se može poboljšati svakodnevica manjinskih zajednica i 50 milijuna građana EU-a koji su pripadnici manjinske ili jezične skupine”⁸.

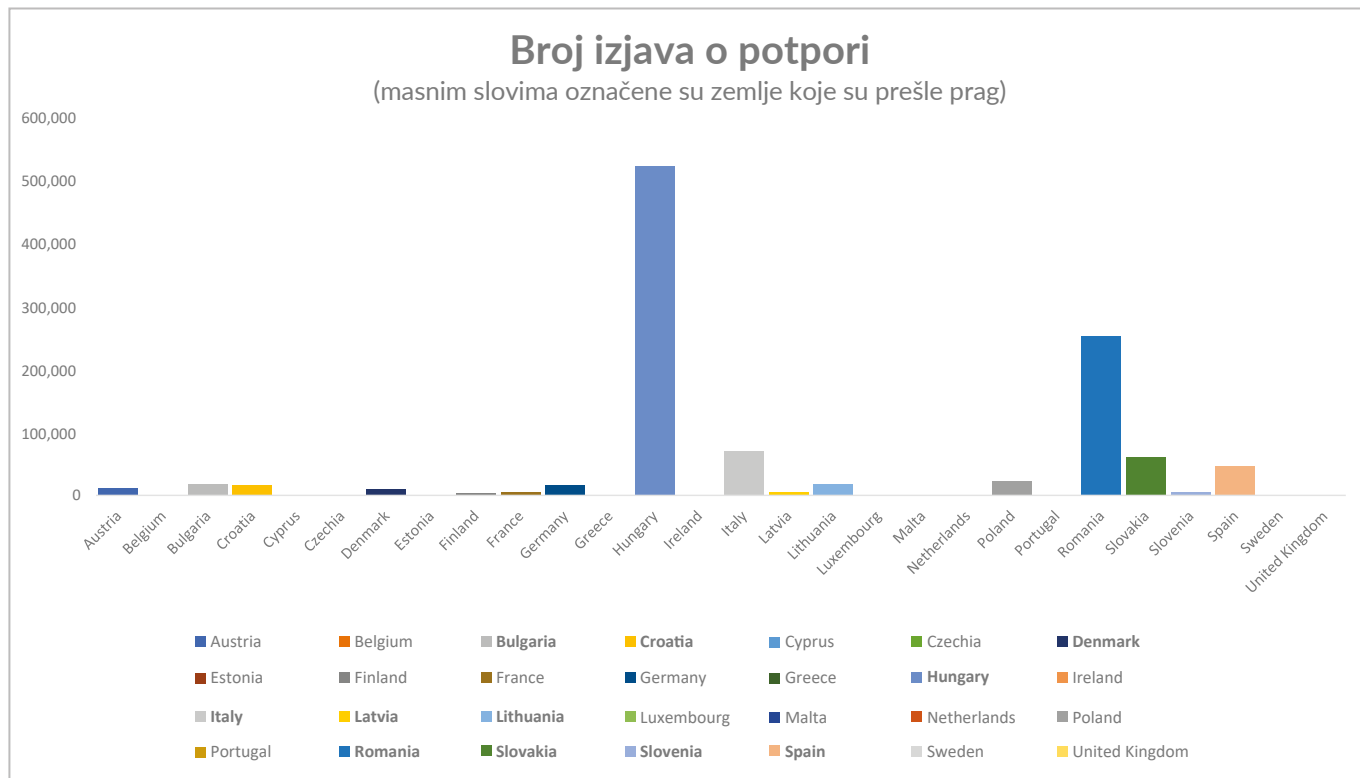
Stvorena je snažna koalicija partnera s organizacijama koje se bave ovom temom i imaju prethodno iskustvo u vođenju kampanja. Ti su partneri bili ključni za prikupljanje potpisa, posebno u Litvi, Bugarskoj, Sloveniji i Španjolskoj. Organizatori su održavali motivaciju tako što su dijelili važna postignuća i osigurali neprekidnu komunikaciju među članovima mreže. Potpisi su se najviše prikupljali u državama članicama s velikim manjinskim zajednicama i u zemljama u kojima se zaštita manjina smatra problematičnijom.

Tehnički uvjeti za prikupljanje potpisa postavljeni su u lipnju 2017. Obrasci u papirnatom obliku i internetski alati za potpisivanje bili su dostupni na internetskim stranicama inicijative „Minority SafePack”. Organizatori inicijative „Minority SafePack” u rujnu su se prebacili na internetski sustav Europske komisije za prikupljanje jer bolje odgovara njihovim potrebama.

Osim optimizacije internetskog sustava za prikupljanje potpisa, inicijativa je poprilično ovisila i o prikupljanju potpisa na **obrascu u papirnatom obliku**. Primjerice, potpise su na taj način prikupljali volonteri koji su u svojim zajednicama išli od vrata do vrata, informirali ljude o kampanji i pomagali potpisnicima da ispune obrazac. Organizatori su naglasili: „Prema našem iskustvu, da bismo prikupili potpise, moramo krenuti u obilazak i razgovarati s ljudima.”

8 <https://www.fuen.org/en/article/A-common-message-of-50-million-voices-and-your-personal-stories-The-winning-strategy-for-the-MSPI>

| Provjera i podnošenje

Prikupljanje potpisa u inicijativi „Minority SafePack” zaključeno je u travnju 2018. s 1 320 246 prikupljenih izjava o potpori. Te su izjave poslane nacionalnim tijelima odgovornima za provjeru izjava za svaku državu članicu. Nakon službenog procesa nacionalna tijela potvrdila su 1 123 422 potpisa. Obvezni pragovi postignuti su u 11 država članica⁹.

Nakon toga, inicijativa je službeno podnesena Europskoj komisiji 10. siječnja 2020.

„Minority SafePack” jedna je od prvih inicijativa za čije je podnošenje Europskoj komisiji razvijena dugoročna strategija. Organizacija FUEN okupila je tim europskih pravnih stručnjaka da na temelju prijedloga iz inicijative izradi konkretni skup zakonodavnih prijedloga. To je u osnovi bio detaljan vodič o načinu provedbe tih stavki u važećem zakonodavnom okviru EU-a. Ti su prijedlozi zatim dostavljeni Europskoj komisiji zajedno s potvrđama o 1 123 422 potvrđenih izjava o potpori.

Organizatori su u sklopu te strategije proveli i promotivnu kampanju. Sastali su se s čelnicima država, predstavnicima vlada i članovima nacionalnih parlamenata, Europskog parlamenta i regionalnih vlada te im predstavili inicijativu. Istaknuli su da su „rezultati promotivne kampanje iznimni: mnoge su regije usvojile izjave o potpori, a o takvim rezolucijama glasali su i njemački parlament Bundestag, mađarski parlament i Donji dom nizozemskog parlamenta. Štoviše, inicijativa ‚Minority SafePack’ postala je prva europska građanska inicijativa o kojoj se raspravljalo na plenarnom zasjedanju Europskog parlamenta, nakon čega je uslijedila rezolucija koju je izglasala velika većina”.

⁹ https://europa.eu/citizens-initiative-forum/blog/minority-safepack-advice-ongoing-initiatives-adapt-new-setting_en

3

Učinak kampanje inicijative „Minority SafePack”

Ispitivanje i odluka Komisije

Nakon službenog podnošenja inicijative 10. siječnja 2020. organizatori su se sastali s povjerenicama Europske komisije **Věrom Jourovom** i **Marijom Gabriel** 5. veljače 2020.

Nakon toga, 15. listopada 2020. održano je javno saslušanje u Europskom parlamentu. Na saslušanju su sudjelovali članovi Europskog parlamenta iz Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove i Odbora za kulturu i obrazovanje u suradnji s Odborom za predstavnike i ostalim odborima sudionicima. Na saslušanju su govorili i viši predstavnici Europske komisije, Vijeća Europe, Agencije Europske unije za temeljna prava i Odbora regija (vidjeti [priopćenje za medije](#)).

Zatim je Europski parlament raspravljao o inicijativi na plenarnom zasjedanju 14. prosinca 2020. Europski parlament podržao je inicijativu 17. prosinca 2020. tako što je donio rezoluciju s 524 glasa za, 67 protiv i 103 suzdržana. Parlament je istaknuo da nacionalnim i jezičnim manjinama u EU-u prijete asimilacija, a jezici im nestaju, zbog čega dolazi do gubitka jezičnog i kulturnog bogatstva. Europski parlament pozvao je Komisiju da predloži pravne akte kojima bi riješili taj problem (vidjeti [priopćenje za medije](#)).

Europska komisija donijela je 14. siječnja 2021. Komunikaciju u kojoj iznosi mjere kojima odgovara na inicijativu „Minority SafePack”. Istaknula je da su uključivost i uvažavanje bogate kulturne raznolikosti Europe prioriteta i ciljevi Europske komisije. Međutim, isto je tako navela da je od 2013. kad je inicijativa predstavljena poduzet niz mjera koje se odnose na više aspekata prijedloga iz inicijative „Minority SafePack”. U Komunikaciji se svaki prijedlog inicijative ocjenjuje zasebno, s obzirom na načela supsidijarnosti i proporcionalnosti. Zaključno, Komisija smatra da, iako se ne predlažu daljnji pravni akti, potpuna provedba postojećeg zakonodavstva i politikâ već snažno doprinosi ciljevima inicijative (vidjeti [priopćenje za medije](#)).

Daljnji koraci

Nakon objave Komunikacije Komisije organizatori inicijative „Minority SafePack” izrazili su nezadovoljstvo zbog izostanka pratećih zakonodavnih mjera. Građanski odbor za inicijativu „Minority SafePack” 24. ožujka 2021. podnio je zahtjev Općem sudu za poništenje Komunikacije Komisije o inicijativi.

Upute i savjeti organizatorima budućih inicijativa

- Aktivno komunicirajte s mogućim dionicima na različitim razinama. Neizostavna je prisutnost na lokalnoj razini, no isto je tako za vaš uspjeh neophodno angažirati i političke vođe na europskoj i nacionalnoj razini.
- Dobro razmislite tko vam je ciljna publika i pobrinite se da komunikacijska strategija odgovara njihovim potrebama. Uzmite u obzir razne jezike kojima možete doprijeti do publike, imajte na umu važnost lokalnih priča s kojima se ljudi mogu povezati i alate za komunikaciju na internetu i izvan njega. Važno je doprijeti do mogućih pristalica putem različitih kanala.
- Neće uvijek sve ići po planu. Ako ste veliki zagovornik svojeg cilja, kritički promislite o kampanji i preispitajte strukture i odluke te promijenite smjer kada i ako to bude potrebno.
- Iako se danas znatan dio potpisa prikuplja putem interneta, nemojte zanemariti vrijednost lokalnih posjeta. Suradnja, razgovor s ljudima i uključivanje u lokalne zajednice temeljni su aspekt širenja vaše poruke i pomoći će da ostvarite cilj kampanje.
- Pokušajte biti prisutni u društvenim medijima i uvjerite lokalno utjecajne osobe da vam se pridruže: to će povećati vjerodostojnost inicijative.